

Ante Sapunar

DIOKLECIJAN U KNJIŽEVNOSTI

Mate Meneghello, Gradnja Dioklecijanove palače, nedovršena slika

Zainteresiranost za ovu temu proistekla je iz razloga što sam nedavno u ruke dobio jedno strano i neprevedeno književno djelo o Dioklecijanu, ovoga puta iz pera čehoslovačkog pisca Antona Tryba. Taj književnik, po profesiji liječnik, objavio je 1935. godine historijski roman »Car siromašnih« (Cisar chudych) i tako se priključio već brojnoj skupini autora, koji su, isključivo s literarnim ambicijama, pisali o Dioklecijanu u nekoj od književnih formi, bilo to u lirici, prozi, drami, eseju ili feljtonu.

Činjenica ostaje da se Dioklecijanov lik kao umjetnička inspiracija najviše ispoljio u književnosti za razliku od drugih umjetnosti, gdje se prisutnost cara nailazi kao motiv tek u pojedinačnim slučajevima, bez obzira da li se radi o glazbi, slikarstvu ili kiparstvu i upravo zato te slučajeve ne bi trebalo mimoići i ne spomenuti.

Međutim, uočljivo je u posljednje vrijeme da se veliki titular uvelike eksploatira u svakodnevnom životu bez smisla, ukusa i razloga. Dva kalendarska godišnjaka iz prošlog stoljeća za 1862. i 1863. godinu izlaze pod nazivom »L'Erede di Diocleziano« (Dioklecijanov nasljednik), a po-

